

JAARVERSLAG

2006

Jubileumjaar

In 2006 heeft Wemos, samen met haar relaties uit binnen- en buitenland, uitbundig gevierd dat de organisatie 25 jaar geleden werd opgericht. Van een groepje vrijwilligers naar een professionele organisatie met 20 betaalde medewerkers, van geen budget naar een begroting van 1,6 miljoen Euro in 2006. Enorme ontwikkelingen, maar de essentie van ons werk is onveranderd gebleven. Wemos levert een bijdrage aan de structurele verbetering van de gezondheid van mensen in ontwikkelingslanden door beleidsbeïnvloeding. Met evenveel bezieling als de oprichters van destijds werkt Wemos aan het doorbreken van de vicieuze cirkel van armoede en slechte gezondheid, in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden.

Nina Tellegen
directeur

Wemos versterkt nationale gezondheidssystemen die bijdragen aan de structurele verbetering van de gezondheid van mensen in ontwikkelingslanden door beleidsbeïnvloeding.

Wemos' thema's

Medicijnen
Gezondheidsbudgetten
Zorgpersoneel
Voeding

Wemos' strategieën

Beleidsbeïnvloeding
Zuid-Noord Samenwerking
Communicatie en campagnes

Wemos' partners

AIS (Acción Internacional por la Salud) Bolivia
Chessore (Centre for Health, Science and Social Research) Zambia
CSTNZ (Civil Society Trade Network Zambia) Zambia
CIN (Consumer Information Network) Kenia
DORP (Development Organisation of the Rural Poor) Bangladesh
INESC (Instituto de Estudos Socioeconômicos) Brazilië
VOICE (Voluntary Organization in Interest of Consumer Education) India

wemos

Op 17 november 2006 ontving Wemos 350 gasten op een fraaie locatie aan het Amsterdamse IJ, Pakhuis de Zwijger, om haar vijftiengste verjaardag te vieren. Tijdens het event 'Op je gezondheid! Wemos 25 jaar' maakten de deelnemers op feestelijke wijze kennis met de verschillende facetten van het werk van Wemos. De jubileumviering was mede mogelijk door organisaties zoals Cordaid en ICCO en SNS Reaal Fonds, sponsoring, giften en de inzet van vrijwilligers.

Op je gezondheid! Wemos 25 jaar

John Kinuthia
 Ons jubileumviering op 17 november werd overschaduwd door het bericht van het overlijden van John Kinuthia, programmacoördinator bij Consumer Information Network (CIN), partnerorganisatie van Wemos in Kenia.

Medicijnen

Medicijnen in ontwikkelingslanden op ethische manier getest

TEKEN aan de wand

Farmaceutische bedrijven testen nieuwe medicijnen steeds vaker op mensen in ontwikkelingslanden.

in KAART brengen

Medicijnen zijn schaars en onbereikbaar. Vaak is de enige kans op behandeling meedoen aan farmaceutisch onderzoek. Ook doen mensen eraan mee om iets te verdienen. Helaas is er nauwelijks toezicht op de navolging van internationale ethische richtlijnen voor het testen van geneesmiddelen. Dit werkt misstanden in de hand.

aan de KAAK stellen

Wemos werkt samen met Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO). Deze organisatie brengt een rapport uit met 22 bestaande gevallen van bedrijven die zich schuldig hebben gemaakt aan het onethisch uitvoeren van klinisch onderzoek.

in STELLING brengen

- Wemos informeert leden van de Tweede Kamer en van het Europese Parlement over de gang van zaken.
- Wemos geeft lessen en lezingen aan medisch studenten.
- Wemos schrijft artikelen in medisch georiënteerde tijdschriften.
- Wemos organiseert een *expert meeting* met deskundigen, vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Buitenlandse Zaken. Centrale vraag: wat moet er in Nederland gebeuren om de rechten van mensen in ontwikkelingslanden beter te beschermen?

STAP uit vicieuze cirkel

Wemos zet zich ervoor in dat de Europese Commissie farmaceutische bedrijven verplicht nieuwe medicijnen op een ethische manier te testen in ontwikkelingslanden. En dat ze zich aan dezelfde strenge regels houden als in het Westen.

Gezondheidsbudgetten

Meer armslag voor gezondheidszorg

TEKEN aan de wand

Voor de bewoners in één van de armste districten van Zambia is de afstand tot de dichtstbijzijnde kliniek gemiddeld 75 kilometer. In het hele district is er geen geld voor tandzorg noch geestelijke gezondheidszorg. Veel overheden kampen met een chronisch geldtekort. Ze zijn afhankelijk van donoren. Deze willen in ruil voor geld zeggenschap in de overheidsplannen. Ook het Internationaal Monetair Fonds (IMF) stelt voorwaarden als ze leningen verstrekt.

in KAART brengen

Het IMF adviseert arme landen om de overheidsuitgaven niet te hard te laten groeien. Ze legt daarbij de nadruk op de inflatie en het terugdringen van begrotingstekorten.

aan de KAAK stellen

In 2006 verschijnt een onderzoeksrapport van Wemos over gezondheidsbudgetten in Ghana, Kenia, Oeganda en Zambia. Daaruit blijkt dat de adviezen van het IMF onvoldoende rekening houden met de gevolgen voor de gezondheidszorg. Dit maakt dat overheden te weinig investeren in de gezondheidszorg en het medisch personeel.

in STELLING brengen

- Wemos bespreekt de bevindingen uit het rapport in Nederland met het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de bewindvoerder bij het IMF.
- Wemos gaat in op de uitnodiging van de denktank van het Amerikaanse *Center for Global Development* (CGD) over IMF-programma's en gezondheidsuitgaven. Ook presenteert Wemos haar werk op het *Global Forum for Health Research* (GFHR) en de jaarvergadering van de Wereldbank en het IMF.
- Samen met partners in Zambia, Kenia, Bolivia en Bangladesh ontwikkelt Wemos een plan voor de komende jaren om druk uit te oefenen op de Ministeries van Gezondheid in die landen om budgetten te verhogen en de besteding te verbeteren.

STAP uit vicieuze cirkel

Wemos en organisaties in vier ontwikkelingslanden streven ernaar dat het IMF meer alternatieven biedt aan ontwikkelingslanden en dat meer donoren bijdragen aan een versterking van de gezondheidszorg.

De partnerorganisaties van Wemos in vier landen roepen hun ministeries van Financiën en Gezondheid op om meer te investeren in het verbeteren van de gezondheidszorg, onder meer in salarissen voor zorgpersoneel.

Zorgpersoneel

Meer geld voor zorgpersoneel

TEKEN aan de wand

Gebrek aan zo'n beetje alles. Een laag salaris. Te weinig collega's. Risico op besmetting met aids. Dat maakt het werk voor medici en verpleegkundigen onaantrekkelijk. Ze kiezen voor werk in privéklinieken of in Westerse landen. Daar ontvangen ze meer salaris en zijn de arbeidsomstandigheden beter.

in KAART brengen

Veel ontwikkelingslanden hebben moeite om de arbeidsomstandigheden voor zorgpersoneel te verbeteren. Donoren betalen liever niet mee aan salariskosten omdat dit langetermijnguitgaven zijn. Ook de IMF-programma's benadrukken dat de overheid niet te hoge salariskosten mag hebben. Veel ontwikkelingslanden kampen dan ook met een groot tekort aan zorgpersoneel.

aan de KAAK stellen

Tijdens het Wemos minisymposium 'Samen werken aan gezondheid' op Wereldgezondheidsdag 2006 werd nagedacht over oplossingen:

Een voorstel komt uit de *Global Health Watch 2005-2006*, een kritisch rapport over de gezondheidssituatie in de wereld. Laat rijke landen betalen voor de opleiding van buitenlands zorgpersoneel, is het devies. Ze hoeven immers niet meer te investeren in eigen personeel.

Vraag en aanbod komen niet vanzelf in balans, al beweren voorstanders van de vrije markt in de gezondheidszorg van wel. Daarvoor is meer nodig, zoals meer geld voor personeel, niet alleen voor salarissen, maar ook voor scholing, pensioenen enz.

in STELLING brengen

- Wemos mobiliseert aandacht voor het probleem, onder meer tijdens het minisymposium op Wereldgezondheidsdag en tijdens een bijeenkomst met medewerkers van Nederlandse ambassades. Tekort aan zorgpersoneel staat ook centraal in het rapport dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) op dezelfde dag presenteert in Lusaka, Londen en Genève.

In Kenia worden jaarlijks 6.000 artsen opgeleid. Maar liefst 90% verlaat het land na afronding van de studie.

STAP uit vicieuze cirkel

Organisaties in vier ontwikkelingslanden streven er samen met Wemos naar dat NGO's, donoren en overheden in ontwikkelingslanden met elkaar oplossingen voor het tekort aan zorgpersoneel vinden.

Voeding

Voedingszekerheid centraal in handelsverdrag

TEKEN aan de wand

Ruim 850 miljoen mensen wereldwijd zijn chronisch ondervoed en lijden honger. Hiervan wonen 820 miljoen in ontwikkelingslanden. Dat aantal móet omlaag. Millenniumdoel nummer 1 is niet voor niets uitbanning van extreme honger. Het aantal mensen dat honger lijdt, moet in 2015 minstens gehalveerd zijn.

in KAART brengen

Internationale en regionale handelsverdragen zouden positief werken op economische groei. Economische groei vermindert armoede waardoor voedingszekerheid toeneemt. Maar klopt die stelling wel?

Internationaal en regionaal handelsverkeer verandert lokale voedingsgewoonten. Dat is goed als dat inhoudt dat kwalitatief goede voeding beter beschikbaar komt. Maar minder positief als slechte voedingsgewoonten ervoor in de plaats komen.

aan de KAAK stellen

Wemos heeft samen met ICCO *Food Basket Studies* (FBS) in gang gezet om de impact van (internationale) handelsverdragen op de beschikbaarheid, de toegankelijkheid en de kwaliteit van de dagelijkse voeding zichtbaar te maken. Deze onderzoeken zullen plaatsvinden in Kenia en Zambia. ICCO's partnerorganisaties voeren dezelfde onderzoeken uit in Bolivia, India en Oeganda.

in STELLING brengen

- Wemos werkt nauw samen met haar partners in Zambia en Kenia aan de uitvoering van de FBS.
- In 2006 is het voorbereidende werk gedaan om in 2007 de FBS uit te voeren. De FBS wordt gefaciliteerd door Keniaanse en Zambiaanse NGO's. Lokale adviseurs zijn gecontracteerd om de FBS uit te voeren.
 - Wemos organiseert *stakeholders meetings* om meerdere NGO's te betrekken bij de onderzoeken. De resultaten kunnen zo in een groter verband worden besproken en gebruikt voor de lobby.
 - Partners van Wemos in Bolivia en Kenia zijn betrokken bij het herformuleren van nationaal beleid voor voeding en voedingszekerheid.

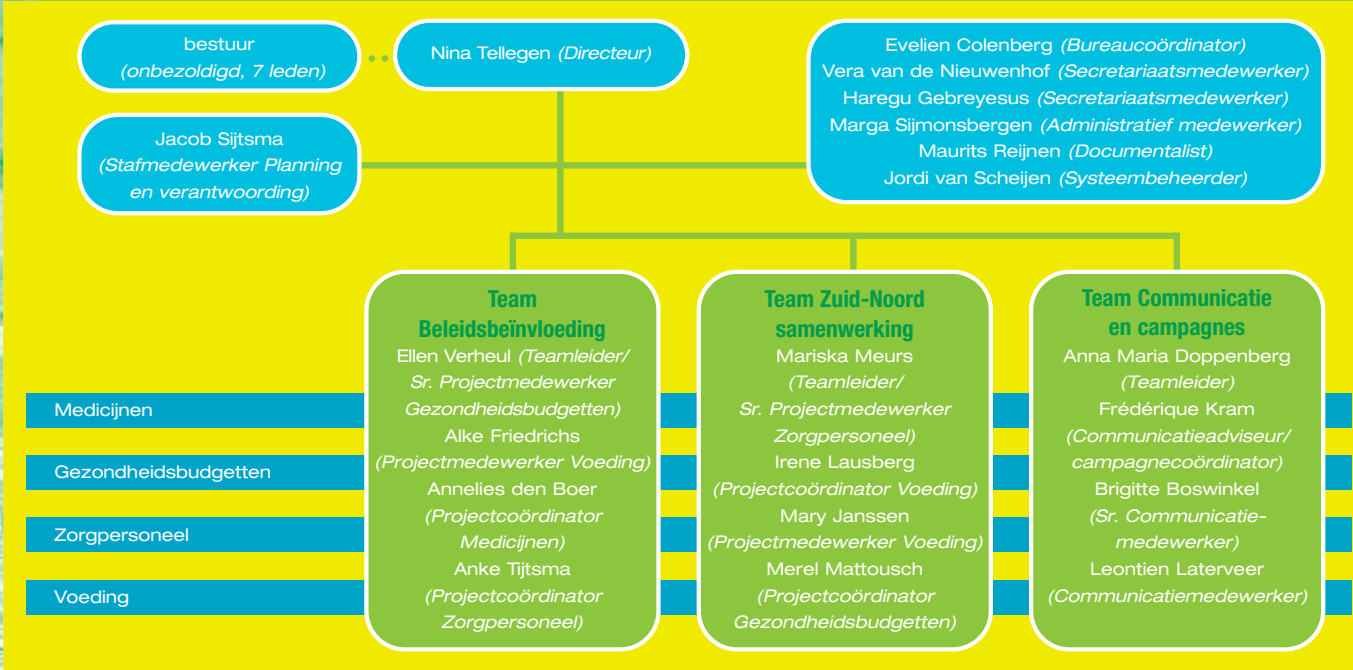

De Boliviaanse bevolking eet van oudsher quinoa. Dit heeft een hogere voedingswaarde dan tarwemeel en het gewas leent zich prima voor de Boliviaanse hooglanden. De Verenigde Staten bieden goedkoop, gesubsidieerd tarwemeel aan, waardoor de belangstelling voor quinoa vermindert. Dit kan leiden tot een eenzijdig voedingspatroon, wat de gezondheid negatief beïnvloedt.

STAP uit vicieuze cirkel

Wemos maakt zich sterk voor handelsbeleid waarbinnen voeding en voedingszekerheid gewaarborgd is op nationaal en internationaal niveau.

Organigram

Nieuwe gezichten

Alke Friedrichs, *projectmedewerker Voeding* (augustus)
 Irene Lausberg, *projectcoördinator Voeding* (oktober)
 Merel Mattousch, *projectcoördinator Gezondheidsbudgetten* (maart)
 Petra Staal, tijdelijk *projectmedewerker Voeding* (september)

Vertrokken

Lybrich Kramer, *projectmedewerker Voeding* (september)
 Gertrude Roebeling, *projectcoördinator Voeding* (juli)

Bestuur

Kick Visser (*voorzitter*)
 Loes Valk (*secretaris*)
 Kees Boot (*penningmeester*)
 Willem Donkers (*communicatie*) (tot mei)
 Ankie van den Broek
 Janneke Molenkamp
 Jos Dusseljee

Stagiairs en studenten

Govert Buijze, *stagiair Communicatie en campagnes* (februari-mei)
 Agnes Krijnen, *stagiaire Communicatie en campagnes* (september-november)
 Sarah Los, *stagiaire Jubileum* (juli-november)
 Susan Westenbrink, *afstudeeronderzoek project Medicijnen* (september)

Netwerken

Bangladesh Overleg Ontwikkelingssamenwerking en Mensenrechten (BOOM)
 Coalitie voor Eerlijke Handel
 Eurodad (European Network on Debt and Development)
 European Trade Network (ETN)
 Food Trade and Nutrition (FTN) coalitie
 General Agreement on Trade in Services (GATS) Platform Nederland
 Global Health Education Project
 Globalising Trade Justice campagne
 Health Action International (HAI)
 Jubilee Nederland
 Kans Op Gezondheid campagne
 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) Platform
 Mede-financierings Programma Breed Netwerk (MBN) Bolivia
 Nederlands Platform Millenniumdoelen
 Partos, branchevereniging voor particuliere internationale samenwerking in Nederland
 People's Health Movement (PHM)
 Share-Net, Nederlands netwerk voor reproductieve gezondheid en Aids

Financiën

Beknopte jaarrekening 2006

Het volledige financiële jaarverslag 2006 is aan te vragen of in te zien op de website van Stichting Wemos, www.wemos.nl.
Bedragen in Euro's (EUR)

Balans per 31 december 2006

	31 december 2006	31 december 2005
Activa		
Materiële vaste activa	81.487	93.413
Vlottende activa		
- Subsidies	4.493.599	4.963.532
- Overige vorderingen	69.040	52.765
- Liquide middelen	428.561	910.157
	<u>4.991.200</u>	<u>5.926.454</u>
Totaal activa	<u><u>5.072.687</u></u>	<u><u>6.019.867</u></u>
Passiva		
Stichtingsvermogen	508.585	491.388
Kortlopende schulden		
- Belastingen en premies	80.538	36.922
- Nog te besteden subsidies	4.257.851	5.165.566
- Te betalen aan medecontractanten	69.765	145.186
- Overige schulden	155.948	180.805
	<u>4.564.102</u>	<u>5.528.479</u>
Totaal passiva	<u><u>5.072.687</u></u>	<u><u>6.019.867</u></u>

Staat van baten en lasten 2006

	2006	2005
Baten uit eigen fondsenwerving		
Donaties en giften	15.540	14.815
Particuliere fondsen	6.500	36.000
	<u>21.950</u>	<u>50.815</u>
Kosten eigen fondsenwerving:		
(in)directe verwervingskosten	-890	-1.840
Uitvoeringskosten eigen organisatie	-2.273	-4.700
	<u>-3.163</u>	<u>-6.540</u>
	18.787	44.275
Percentage kosten fondsenwerving ten opzichte van baten fondsenwerving	14,4%	12,9%
Overige opbrengsten		
Subsidies van overheden en anderen	1.481.185	1.647.510
Overige opbrengsten	135.119	127.631
	<u>1.616.304</u>	<u>1.775.141</u>
Beschikbaar voor doelstelling	<u><u>1.635.091</u></u>	<u><u>1.819.416</u></u>
Besteed aan doelstelling		
<i>Het door beleidsbeïnvloeding versterken van nationale gezondheidssystemen die bijdragen aan de structurele verbetering van gezondheid</i>		
Samenwerking met Zuidelijke partners en capaciteitsversterking	379.058	418.412
Bewustwordingscampagne in Nederland	162.701	166.807
Lobby	39.487	65.804
Overige strategieën	-	90.724
Kosten derden	581.246	741.747
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>1.036.648</u>	<u>1.038.129</u>
	1.617.894	1.779.876
Toevoeging aan vrij besteedbaar vermogen	17.197	39.540
	<u><u>1.635.091</u></u>	<u><u>1.819.416</u></u>

Toelichting bij de beknopte jaarrekening 2006

Verdeling uitvoeringskosten eigen organisatie naar bestemming

	2006	2005
Personeelskosten	846.179	846.952
Huisvestingskosten	97.536	99.230
Kantoorkosten	65.276	54.748
Organisatiekosten	28.035	30.736
Kosten voor communicatie en kwaliteitsverbetering van de organisatie	1.895	11.163
Totaal uitvoeringskosten eigen organisatie	1.038.921	1.042.829
Besteed aan eigen fondsenwerving	2.273	4.700
Besteed aan doelstelling	1.036.648	1.038.129

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het rapport is opgesteld op basis van de historische kosten. Verliezen worden in aanmerking genomen indien zij hun oorsprong vinden in het boekjaar en zodra deze bekend zijn. Tenzij anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Subsidies worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Donaties en giften worden verantwoord als baten in het jaar waarin de donaties en giften zijn ontvangen. Het rapport is opgesteld volgens de "Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen" van de Raad voor de Jaarverslaggeving, waarmee is geconformeerd aan de aanbevelingen van het Centraal Bureau Fondsenwerving voor fondsenwervende instellingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden afgeschreven rekeninghoudend met de verwachte levensduur en een eventuele restwaarde. Materiële vaste activa aangeschaft gedurende het boekjaar worden tijdsevenredig afgeschreven:

- de kantoarinventaris wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving van 20% per jaar;
- de computerapparatuur en -programmatuur wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving van 33,3% per jaar;
- de verbouwing wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving van 10% per jaar.

Vorderingen

De waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Stichtingsvermogen

Het vermogen van de stichting wordt aangewend in het kader van de doelstelling van de stichting. Voor zover het stichtingsvermogen niet wordt gepresenteerd als vastgelegd vermogen in het kader van de doelstelling wordt dit gepresenteerd als vrij besteedbaar vermogen.

Buitenlandse valuta

Transacties in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar Euro's tegen de koers per transactiedatum. Aan het einde van het boekjaar worden alle vorderingen en schulden in buitenlandse valuta omgerekend naar Euro's op basis van de koers per balansdatum. Koersresultaten zijn verantwoord in de staat van baten en lasten.

Donaties en giften

De baten uit eigen fondsenwerving zijn de opbrengsten uit donaties en giften en andere inkomsten die zijn ontvangen in het desbetreffende boekjaar. Voor zover over donaties schenkingsrecht is verschuldigd, zijn de donaties na aftrek van het schenkingsrecht verantwoord.

Subsidies van overheden en anderen

Subsidies van overheden of andere organisaties, bedrijven of instellingen worden onder dit hoofd verantwoord. Onder subsidies zijn te verstaan bijdragen die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de uitvoeringskosten van een project. Subsidies van overheden en anderen worden toegerekend aan de opbrengsten van het verslagjaar voor zover deze zijn gerelateerd aan de met deze opbrengsten samenhangende kosten. Verliezen die zijn ontstaan doordat in enig verslagjaar de toegerekende subsidie-opbrengsten lager zijn dan de met deze opbrengsten samenhangende kosten worden in het verslagjaar tot uitdrukking gebracht in de staat van baten en lasten.

Doorbelastingen van kosten

Kosten worden doorbelast aan de doelstellingen op basis van bedrijfseconomisch aanvaardbare methodes. Organisatiekosten worden doorbelast aan uitgaven in het kader van fondsenwerving en aan uitgaven in het kader van de doelstelling op basis van een vaste procentuele verhouding. De directe kosten die betrekking hebben op de projecten, worden verantwoord als kosten gemaakt in het kader van de doelstelling. De directe kosten die betrekking hebben op fondsenwervende activiteiten worden verantwoord als kosten eigen fondsenwerving.

Accountantsverklaring

Oprichting

Wij hebben de in dit verslag op pagina 9 t/m 11 opgenomen verkorte jaarrekening 2006 van Stichting Wemos te Amsterdam gecontroleerd. De verkorte jaarrekening is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2006 van Stichting Wemos. Bij die jaarrekening hebben wij op 29 maart 2007 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. De verkorte jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van Stichting Wemos. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verkorte jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verkorte jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de verkorte jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de verkorte jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding Stichting Wemos daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de verkorte jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de verkorte jaarrekening op alle van materieel belang zijnde aspecten in overeenstemming is met de jaarrekening waaraan deze is ontleend. Voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van Stichting Wemos en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle dient de verkorte jaarrekening te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 29 maart 2007 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring.

Amsterdam, 4 mei 2007

MAZARS PAARDEKOOPER HOFFMAN N.V.
Postbus 7266 - 1007 JG Amsterdam

L. van Garderen RA

Optimale gezondheid is een mensenrecht

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

Het recht op optimale gezondheid is onder andere vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Dat betekent dat overal ter wereld voorwaarden aanwezig moeten zijn voor een gezond en productief leven, zoals betaalbare zorg en goede voeding. Wemos wijst politici en beleidsmakers op dit recht.

Wemos

Ellermanstraat 15
Postbus 1693
1000 BR Amsterdam

tel 020 4352050
fax 020 4686008
e-mail info@wemos.nl

website www.wemos.nl

Colofon

Tekst: Karien Vissers en Wemos
Foto's: Roel Burgler
(m.u.v. 'Wemos 25 jaar', foto's r.o.
en r.m. Sake Rijpkema)
Ontwerp: www.ingerdesign.nl
© Wemos, mei 2007

Wemos wordt gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Cordaid, ICCO, NCDO, PSO, Stichting DOEN, enkele andere organisaties en donateurs.